

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Чикаренко І.А.
«26» січня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Європейська інтеграція в умовах глобального врядування»

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Статус	вибіркова, фахова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	4 семестр, 7 чверть

Викладач: д.держ.упр., проф. Прокопенко Л.Л.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейська інтеграція в умовах глобального врядування» для здобувачів ступеню доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 17 с.

Розробник: – Прокопенко Леонід Львович, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки аспірантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ...	5
5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять	5
5.2 Індивідуальне завдання.....	7
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Європейська інтеграція в умовах глобального врядування» – формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про ключові питання європейського інтеграційного процесу, враховуючи при цьому специфіку предмету науково-дослідної роботи кожного аспіранта.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН – 01	<i>Ідентифікувати:</i> базову термінологію європейської інтеграції, основи і принципи європейської інтеграції, етапи розвитку європейської ідеї, історії створення, розвитку та тенденцій розвитку Європейського Союзу, переваги, недоліки та основні етапи процесу приєднання країни до Європейського Союзу, вплив глобалізаційних процесів на розвиток ЄС та України, основні виклики, які стоять сьогодні перед ЄС та Україною
ДРН – 02	<i>Виконувати</i> аналіз ключових питань історії та теорії європейської інтеграції, витоків сучасної європейської цивілізації, еволюції ідеї європейської єдності, етапів європейської інтеграції, ролі ЄС як глобального актора, основних складових правового та інституційного устрою ЄС, природи права ЄС, сутності та змісту європейського врядування, спільних політик ЄС
ДРН – 03	<i>Демонструвати</i> здатність аналізувати інтеграційні процеси у Європі та Європейському Союзі та робити висновки щодо їх впливу на геополітичне становище України, визначати місце України в сучасних європейських процесах, робити прогнози щодо оптимального вибору євроінтеграційних кроків України на коротко-, середньо- і довгострокову перспективу, аналізувати політику європейської інтеграції та пропонувати напрями її вдосконалення
ДРН – 04	<i>Демонструвати</i> розуміння європейської інтеграції у контексті пошуку та аналізу інформації з різних джерел, проведення критичного аналізу, оцінки та синтезу нових та складних ідей, застосування з цією метою сучасних методів і моделей
ДРН – 05	<i>Розробляти</i> стратегії європейської інтеграції України (галузеві, секторальні, загальнодержавні), <i>вирішувати</i> проблеми стосовно впливу інтеграційних тенденцій на подальший розвиток європейської інтеграції
ДРН – 06	Генерувати інноваційні ідеї щодо <i>адаптації</i> європейського досвіду у предметній сфері власного дослідження

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти щодо предметної сфери публічного управління та адміністрування.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	21	39	6	54
практичні	60	14	46	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	35	85	12	108

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН – 01 ДРН – 02	Тема 1. Європейський інтеграційний процес: еволюція європейської ідеї	10
	1.1. Витоки європейської цивілізації.	
	1.2. Формування західно-латинської та греко-православної складових європейської цивілізації.	
	1.3. Проекти об'єднання Європи на імперських засадах.	
	1.4. Розвиток ідеї єдиної Європи в XIII – на початку XX ст.	
	1.5. Відродження ідеї європейської єдності в 20-30-х рр. XX ст.	
ДРН – 02	Тема 2. Європейський інтеграційний процес: теоретичне осмислення	10
	2.1. Етапи розвитку інтеграційної теорії.	
	2.2. Основні теорії європейської інтеграції: федералізм, функціоналізм, міжурядовість, або інтерговерменталізм, теорія комунікацій.	
	2.3. Сучасні теорії європейської інтеграції.	
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 06	Тема 3. Європейський інтеграційний процес: основні етапи розвитку	10
	3.1. Активізація європейського федералізму після Другої світової війни.	
	3.2. Передумови й початок європейської інтеграції (1945–1957 рр.). Римські договори. Заснування ЄЕС і Євратому.	
	3.3. Суперечливий процес європейської інтеграції та пошук шляхів її поглиблення в 1957–1985 рр.	
	3.4. Активізація європейських інтеграційних процесів у другій половині 80-х – на початку 90-х рр. Формування нової	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	європейської архітектури. Маастрихтський договір (1992 р.) та утворення Європейського Союзу. 3.5. Європейський Союз на початку ХХІ ст.	
ДРН – 01 ДРН – 05 ДРН – 06	Тема 4. ЄС як глобальний актор 4.1. Поняття «глобалізація», «глобальність», «глобалізм». Основні концепції глобального врядування. 4.2. Система міжнародних відносин, історичні етапи розвитку. Типи міжнародних акторів та їх ієрархія. 4.3. Конфлікти в міжнародних відносинах, типи і фази міжнародних конфліктів, проблеми розв'язання воєнних конфліктів. 4.4. Унікальність статусу ЄС у рамках сучасних міжнародних відносин. Активність ЄС на міжнародній арені.	10
ДРН – 02 ДРН – 06	Тема 5. Інституційна та правова система ЄС 5.1. Інституційна система ЄС: характерні особливості. 5.2. Інституційна система ЄС згідно з Лісабонським договором. Європейський Парламент. Європейська Рада. Повноваження Президента Європейської Ради. Повноваження Високого представника ЄС із закордонних справ і безпекової політики. Рада ЄС. Європейська Комісія. Суд ЄС. Європейський Центральний Банк. Суд аудиторів. 5.3. Інші органи ЄС. Комітет з економічних і соціальних питань. Комітет регіонів. Європейський інвестиційний банк. Європейський Омбудсман 5.4. Правова система ЄС. 5.5. Законотворчий процес в ЄС. Основні процедури ухвалення рішень 5.6. Процедури голосування у Раді ЄС. Комунарний та міждержавний методи ухвалення рішень. Відкритий (прямий) метод координації.	10
ДРН – 06	Тема 6. Спільні політики ЄС 6.1. Типи спільних політик: базові та вторинні; горизонтальні й секторальні (галузеві). 6.2. Етапи економічної інтеграції: зона вільної торгівлі; митний союз; єдиний внутрішній ринок; економічний та валютний союз. 6.3. Бюджет ЄС. 6.4. Співробітництво в галузі внутрішніх справ та правосуддя. 6.5. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС. Спільна безпекова та оборонна політика ЄС. 6.6. Спільна сільськогосподарська політика ЄС. Регіональна політика ЄС. Політика зайнятості ЄС. Спільна транспортна політика ЄС. Спільна політика стосовно довкілля. Інші спільні політики ЄС.	10
	Практичні заняття	60
ДРН – 02	1. Європейський інтеграційний процес: еволюція європейської ідеї	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН – 02	2. Європейський інтеграційний процес: теоретичне осмислення	10
ДРН – 01 ДРН – 04	3. Європейський інтеграційний процес: основні етапи розвитку	10
ДРН – 02	4. ЄС як глобальний актор	10
ДРН – 02 ДРН – 06	5. Інституційна та правова система ЄС	10
ДРН – 02 ДРН – 04	6. Спільні політики ЄС	10
РАЗОМ		120

5.2 Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання «Європейська інтеграція в умовах глобального врядування» має висвітлювати досвід правового та інституційного устрою ЄС, європейського врядування, спільних політик ЄС за темою дисертаційного дослідження.

Воно повинно відповідати певним вимогам. По-перше, воно має характеризуватися чіткою структурою згідно з визначеним планом. По-друге, індивідуальне завдання повинно логічно висвітлювати питання, яке розглядається. По-третє, воно повинно мати узагальнюючий характер оцінок подій, явищ. По-четверте, характеризуватися чіткою аргументацією висновків з усіх поставлених питань.

Виконання та презентація індивідуального завдання оцінюється за наступними критеріями:

- рівень практичної спрямованості;
- логічність плану;
- повнота й глибина розкриття теми;
- кількість використаних джерел і чіткість посилань на них;
- відображення практичних матеріалів та статистичних даних;
- обґрунтування власної думки здобувача з цього питання у вигляді висновку;
- рівень захисту, включаючи якість презентації, рівень відповідей на питання, поставлених в ході обговорення тощо.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня (для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальні заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури

лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК
(доктор філософії)**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; – започаткування, планування, реалізація та	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; – критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; – використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибамі (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>– Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності;</p> <p>– здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p>	Відмінне володіння компетенціями:	95-100
	– використання принципів та методів організації діяльності команди;	
	– ефективний розподіл повноважень в структурі команди;	
	– підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини);	
	– стресовитривалість;	
	– саморегуляція;	
	– трудова активність в екстремальних ситуаціях;	
	– високий рівень особистого ставлення до справи;	
	– володіння всіма видами навчальної діяльності;	
– належний рівень фундаментальних знань;		
– належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок		
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибамі	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Використовуються комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Дзяд О.В., Рудік О.М. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України: навч. посіб. Київ: Міленіум, 2009.

2. Прокопенко Л.Л. Вступ до європейської інтеграції: навч. посіб.. Київ: Міленіум, 2009.
3. Прокопенко Л. Л. Інституційна система ЄС: навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2021.
4. Рудік О.М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС: навч. посіб. Київ: Міленіум, 2009.
5. Методичні вказівки з дисципліни «Європейська інтеграція в умовах глобального врядування» / уклад. : Л.Л. Прокопенко, Н. М. Рудік. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018.

Основна література

1. Баймуратов М.О., Хоббі Ю.С. Модифікації державного суверенітету в умовах європейської інтеграції в контексті взаємовідносин ЄС з державами-членами: монографія. Суми: Університетська книга, 2013.
2. Буряк П.Ю., Гупало О.Г. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навч. посіб. Київ: Хай-Тек Прес, 2007.
3. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004.
4. Гнидюк Н.А. Розширення ЄС та досвід реформ країн Центрально-Східної Європи у контексті приєднання до ЄС: навч. посіб. / Н.А. Гнидюк, С.В. Федонюк / за заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, О. Рудіка, Л. Прокопенка, В. Стрельцова. Київ: Вид-во Міленіум, 2009.
5. Гоці С. Урядування в об'єднаній Європі. Київ: К.І.С., 2003.
6. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз: курс європейської інтеграції. Київ: К.І.С., 2006.
7. Європейська інтеграція: навч. посіб. / за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко. Київ: «Центр учбової літератури», 2014.
8. Європейський Союз у ХХІ столітті: функціонування і розвиток. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2016.
9. Європейський Союз : навч. посіб. / [А.О. Бояр (кер. авт. кол.), Н.П. Карпчук, Н.І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020.
10. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ: НАДУ, 2011. Т. 7: Глобалізація та європейська інтеграція / наук.-ред. колегія : І.А. Грицяк (співголова), Ю.П. Сурмін (співголова) та ін.
11. Ковальова О. Стратегія євроінтеграції: як реалізувати європейський вибір України. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003.
12. Копійка В.В., Шинкаренко Т.І. Європейський Союз. Історія і засади функціонування: навч. посіб. Київ: Знання, 2009.
13. Кривцова В.М. Теорії та стратегії європейської інтеграції: навч. посіб. за заг.ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудіка. Київ: Міленіум, 2009.
14. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції / за заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. Київ: Міленіум, 2009.
15. Тоді Ф. Нарис історії Європейського. Київ: К. І. С., 2002.

16. Цінності об'єднаної Європи. Київ: ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив», 2013.
17. Хікс С. Політична система Європейського Союзу: пер. з англ. Харків: Магістр, 2008.

Нормативні документи

1. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу. Режим доступу : <http://www.eurodocs.sdla.gov.ua>.

Додаткова література

1. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України : матеріали XIX наук.-практ. конф. 16 червня 2022 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Дніпро: НТУ ДП, 2022.
2. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 18-ї регіон. наук.-практ. конф. 13 трав. 2021 р., м. Дніпро/ за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2021.
3. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. 14 трав. 2020 р., м. Дніпро/ за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020.
4. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 16-ї регіон. наук.-практ. конф. 16 трав. 2019 р., м. Дніпро/ за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2019.
5. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 15-ї регіон. наук.-практ. конф. 17 трав. 2018 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018.
6. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 14-ї регіон. наук.-практ. конф. 18 трав. 2017 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017.
7. Актуальні проблеми європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України: матеріали 13-ї регіон. наук.-практ. конф. 19 трав. 2016 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2016.
8. Баркалова І.М. Теоретичні моделі розвитку європейської інтеграції у 40 – 70-х роках ХХ ст. Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/86883/02-Barkalova.pdf?sequence=1>.
9. Довгань В.М. Європейський парламент. Правовий статус і компетенція в системі органів Європейського Союзу: монографія. Київ: КНТ, 2007.
10. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: довідник./ склад. А. М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко, В. В. Руссу. – Ч.1.Чернівці, 2010.
11. Європейська інтеграція та розвиток теорії державного управління : наук. розробка / авт. кол. : О. М. Руденко, В. Д. Бондаренко, І. В. Валентюк та ін. Київ: НАДУ, 2012.
12. Європейські інтеграційні процеси у ХХІ столітті: ключові тенденції, основні виклики та нові можливості: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26-27 березня 2018 р.). Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції, 2018.

13. Кіш Є. Пошуки теоретичних моделей європейської інтеграції // Політ. менедж. 2004. № 6 (9). С. 103 – 114.
14. Коваль Н., Зайцев Б. Реформування ЄС: потенційні наслідки для політики європейської інтеграції України. Режим доступу: <http://da.mfa.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/AZ-Reforma-YES-cherven-2018-sajt-ukr.pdf>.
15. Краєвська О. Горизонтальні політики ЄС у системі спільних політик ЄС// Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2017. Випуск 42. С. 75–83.
16. На шляху до європейської інтеграції/ ред.: А. Вонторський (ред.), С. Серьогін, В. Пузина, Т. Чубара. Дніпропетровськ; Щецін: ВШАП, ДРІДУ НАДУ, 2009.
17. Пістракевич О.В Інституційна система Європейського Союзу: становлення та розвиток в умовах розширення: автореф. дис... канд. держ. упр.: 25.00.01. Івано-Франківськ, 2015.
18. Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заоч. наук.-практ. конф. (Львів, 31 жовтня 2017 року). Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017.
19. Прокопенко Л.Л. Розвиток регіонального співробітництва України в контексті європейської інтеграції: монографія / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва; за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2008.
20. Савельєв Ю. Експертні та масові оцінки майбутнього Європейського Союзу в глобальному світі // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2010. № 1. С. 39 – 55.
21. Світова та європейська інтеграція: навч. посіб. / за заг. ред. Я.Й.Малика. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005.
22. Теорія та практика європейського врядування: навч. посіб. / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва Н.М. Рудік. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2009.
23. Терницький В. М. Наднаціональні інституції Європейського Союзу в теоріях інтеграції : автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.04 / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут міжнар. відносин. Київ., 2006.
24. Трегуб О.І. Теоретичні засади європейської інтеграції // Грані. 2013. № 9 (101). С.148-153.
25. Труш О.О., Нікіпелова Є.М. Історико-правові засади європейської політики безпеки й оборони. Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2016-3/doc/1/05.pdf>.
26. Щербакова Ю. Цінності об'єднаної Європи : монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2014.
27. Якименко Х. Відображення ідеї наднаціональності в історії європейської інтеграції // Вісн. акад. прав. наук України. 2008. № 1. С. 251 – 261.
28. Яковюк І.В. Теоретичні основи європейської інтеграції // Теорія і практика правознавства. 2014. Вип. 2 (6). С. 1-12.
29. International Relations and the European Union. // Edited by Christopher Hill and Michael Smith. Oxford. 2005.
30. Debates on European Integration. A Reader. // Edited by Mette Eilstrup-Sangiovanni. New York, 2006.

31. Derek Heater. The idea of European unity/ Derek Heater. Leicester and London: Leicester University Press, 1992.
32. Environmental Policy in the European Union. Actors, institutions and processes. Second Edition. // Edited by Andrew Jordan. London, 2005.
33. Łastawski Kazimierz. Od idei do integracji europejskiej. Od najdawniejszych idei do Unii 25 państw. Warszawa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, 2004.
34. The International Relations of the European Union. // Edited by Steve Marsh and Hans Makenstein. England, 2005.

Список рекомендованих Інтернет-ресурсів

1. Офіційний сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
2. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
3. Європейська інтеграція // Урядовий портал. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246396130&cat_id=223223535
4. Президент України: офіційне Інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
5. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=248387631&cat_id=223223535
6. EU institutions and bodies. – Access mode: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_en.htm
7. EU facts and figures. – Access mode: http://europa.eu/about-eu/facts-figures/index_en.htm
8. EU law. – Access mode: http://europa.eu/eu-law/index_en.htm
9. Topics of the European Union. – Access mode: http://europa.eu/pol/index_en.htm
10. Treaty of Lisbon. – Access mode: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2007:306:TOC>

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Європейська інтеграція в умовах глобального врядування»
для здобувачів ступеню доктора філософії за спеціальністю
281 – Публічне управління та адміністрування

Розробник:
Прокопенко Леонід Львович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19